

M.S.W. SEM-II (CBCS) (2016 COURSE) : SUMMER - 2018

SUBJECT : URCD – 5 : PANCHAYAT RAJ SYSTEM

Day : **Monday**
Date : **30/04/2018**

S-2018-0419

Time : **10.00 AM TO 01.00 PM**
Max. Marks : **60**

N. B. :

- 1) All questions are **COMPULSORY**.
  - 2) Figures to the right indicate **FULL** marks.
  - 3) Answers to both the sections should be written in **SEPARATE** answer books.
-

SECTION – I

- Q. 1** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Objectives of Panchayat Raj System
  - b) Importance of Mahila Gram Sabha
  - c) Leadership in Panchayat Raj

- Q. 2** What is the organizational and administrative structure of Panchayat Raj at village and block level? **(10)**

OR

Write an essay on the concept of “Democratic decentralization”.

- Q. 3** Elaborate the legislative measures designed to strengthen Panchayat Raj Institutions. **(10)**

OR

Explain the various committees on Panchayat Raj at national level.

SECTION - II

- Q. 4** Write short notes on **ANY TWO** of the following: **(10)**
- a) Globalization
  - b) Financial Resource to Panchayat Raj Institutions
  - c) History of Panchayat Raj

- Q. 5** Explain the constitutional 73rd Amendment Act, 1992. **(10)**

OR

“MGNREGA – 2006 is a boon for rural development”. Comment.

- Q. 6** Write an essay on “Politics in Panchayat Raj. **(10)**

OR

Describe the role and importance of NGOs in Panchayat Raj.

* * * * *

मराठी रुपांतर

सूचना:

- १) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- २) उजवीकडील अंक गुणांचा निर्देश करतात.
- ३) दोन्ही विभाग वेगवेगळ्या उत्तरपत्रिकेत लिहावेत.

विभाग - १

- प्र.१ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) पंचायत राज संस्थेची उद्दिष्टे
ब) महिला ग्राम सभेचे महत्त्व
क) पंचायत राज व्यवस्थेतील नेतृत्व

- प्र.२ ग्राम व तालुका पातळीवरील पंचायत राज संस्थेतील प्रशासकीय व संघटनात्मक रचना (१०) लिहा.

किंवा

लोकशाही विकेंद्रीकरणाची संकल्पना यावर निबंध लिहा.

- प्र.३ पंचायत राज संस्थेचे बळकटीकरणासाठी कायद्यातील तरतुदी विस्तृतपणे लिहा. (१०)

किंवा

राष्ट्रीय पातळीवरील पंचायत राज संस्थेच्या विविध समित्या स्पष्ट करा.

विभाग - २

- प्र.४ खालीलपैकी कोणत्याही दोनवर टीपा लिहा. (१०)
- अ) जागतीकीकरण
ब) पंचायत राज संस्थेची वित्तीय संसाधने
क) पंचायत राजचा इतिहास

- प्र.५ ७३ वी घटना दुरुस्ती कायदा १९९२ स्पष्ट करा. (१०)

किंवा

महात्मा गांधी राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार हमी कायदा २००६ हा ग्रामीण विकासासाठीचे एक वरदान यावर चर्चा करा.

- प्र.६ पंचायत राज संस्थेतील राजकारण यावर निबंध लिहा. (१०)

किंवा

पंचायत राज संस्थेतील स्वयंसेवी संस्थांचे महत्त्व व भूमिका विस्तृतपणे लिहा.